

Veenendaal-Rhenen

DAG VAN DE DUURZAAMHEID

De herfst komt er aan.

Een van de meest interessante jaargetijden blijft toch de herfst. Als je in het bos loopt ruik je het. Een speciale geur van verrotting die lang niet altijd lekker is. Ooit de stinkzwam geroken? De geur is echt vies. De stinkzwam komt tevoorschijn uit een dikke witte knol. In korte tijd groeit daaruit een stengel met een hoed. Op de hoed zit een slijmerig goedje dat een hele vieze geur verspreid.

Toch veel plezier toegewenst in het bos.

Veenendaal, 11 september 2017.

2017-9

Dag van de Duurzaamheid.

Sinds enige tijd is de betekenis van de IVN veranderd. Van Instituut Voor Natuur en milieueducatie is het veranderd in Instituut Voor Natuureducatie en duurzaamheid. Duurzaamheid is een term die we steeds vaker horen. Wat betekent het en wat kunnen we er als IVN mee? Vandaar dat bij de afdeling Veenendaal-Rhenen met ingang van 2017 een werkgroep Duurzaamheid van start gegaan is. In de werkgroep onderzoeken we welke duurzaamheidsacties bij IVN passen en nemen we actief deel aan activiteiten die Samen Duurzaam Veenendaal organiseert. Samen Duurzaam Veenendaal is een stichting i.o. die zich ten doel stelt om diverse initiatieven met betrekking tot duurzaamheid met elkaar te verbinden. Als IVN menen wij deel te moeten uitmaken van een dergelijk waardevol platform. Al enkele jaren neemt IVN Veenendaal-Rhenen deel aan de Dag van de Duurzaamheid (jaarlijks rond 10-10). Hiervoor organiseert Samen Duurzaam Veenendaal een Duurzaamheidsmarkt met deelnemers zoals de bijvereniging, Veenendaal 4 fair, ACV, energiecoaches van Patrimonium ed. Doel is om inwoners van Veenendaal, op een toegankelijke manier, bekend te maken met welke acties zij zelf kunnen ondernemen in het verduurzamen van het dagelijks leven. Ook in 2017 zal deze markt gehouden worden en wel op **zaterdag 7 oktober**. Er zijn plannen voor een Duurzaamheidscafé waarbij diverse thema's ter tafel kunnen komen. Denk bijvoorbeeld aan een kledingruilbeurs, maar ook een lezing over waterbeheer of vergroening van je tuin zijn mogelijkheden.

Dus noteer 7 oktober aanstaande aan de Brouwersgracht te Veenendaal.

Veel bruin blauwtjes in september?

Door het warme weer in de eerste helft van het jaar vlogen veel vlindersoorten weken eerder dan normaal. Voor een aantal soorten betekent dit dat er nu ruimte is voor een extra generatie. Zo zijn er al verse vlinders gezien van landkaartje, heideblauwtje, kleine ijsvogelvlinder en groot dikkopje en ook het bruin blauwtje lijkt nog te gaan pieken.

Het bruin blauwtje is een vrij schaarse standvlinder die voorkomt in de duinen en in bermen en opspuitterreinen in Zeeland en Noord- en Zuid-Holland. Ook langs de grote rivieren is het bruin blauwtje op veel plaatsen aanwezig. De soort staat op de Rode Lijst in de categorie gevoelig. De soort lijkt het in de duinen vrij slecht te doen, maar we zien wel steeds meer meldingen uit het binnenland. Het is een soort van wat schralere graslanden waar de waardplanten van de rups, reigersbek en ooievaarsbek voorkomen. Het bruin blauwtje kent twee generaties per jaar die vliegen rond mei en augustus. Vaak is er nog wel een derde generatie, maar die is partieel en veel kleiner dan de eerste twee generaties. Dit jaar lijkt het anders, want er worden nu al veel bruin blauwtjes gemeld op de invoerportalen en ook in de routes van het Landelijke Meetnet Vlinders zien we al een nieuwe piek.

Heimans en Thijse symposium “Bloemrijk of Gifgroen” op zaterdagmiddag 23 september 2017.

Steeds meer mensen maken zich zorgen over het verdwijnen van het weidse, kleurrijke boerenland dat tot voor kort zo onverbreekelijk met Nederland was verbonden. Het grootste deel van de boerenlandvogels is verdwenen en slootkanten vol bloemen kom je nauwelijks meer tegen. Oorzaken zijn de steeds verdergaande schaalvergroting en intensivering van de landbouw. En dat terwijl de werkgelegenheid op agrarische bedrijven al jaren daalt en het inkomen van veel boeren onder druk staat.

Hoe zal het Nederlandse platteland eruitzien over vijftig jaar? Zal dan nog steeds het grootste deel uit landbouwgrond bestaan, terwijl we juist meer ruimte nodig hebben voor wateropvang en recreatie? Kan er dan een landbouw zijn zonder desastreuze effecten op landschap en natuur? Uiteindelijk is de grote vraag, wie er gaat betalen: de natuur, de boer of wij als consument.

Over deze vragen organiseert de Heimans en Thijse Stichting samen met IVN, KNNV en SoortenNL een symposium op zaterdagmiddag 23 september met als prikkelende sprekers en muzikanten: Theunis Piersma, Sytze Pruiksmā, Krijn Poppe, Bas Eickhout en Titia Wolterbeek. Het symposium wordt gehouden in de Leeuwenbergh (Servaasbolwerk 1a) in Utrecht en begint om 13.30 uur.

OPGAVE

De gevraagde bijdrage in de kosten is 15 euro (voor studenten 5 euro). U kunt zich opgeven via [dit digitale opgaveformulier](#).

Prachtvlamhoed.

Uit: Vogeldagboek.nl

Herinrichting Palmerswaard klaar: meer ruimte voor natuur

De Palmerswaard bij Rhenen is opnieuw ingericht. De inrichting zorgt ervoor dat de natuur zich zeer gevarieerd kan ontwikkelen, zowel in het water als op het land, en dat het gebied beter te beheren is. Ook wordt voldaan aan de eisen van waterveiligheid. Tenslotte zijn er wandelpaden aangelegd, zodat grote delen van het gebied toegankelijk zijn. In het deel van de uiterwaard bij de stad en bij de Rijnbrug zijn maatregelen getroffen die ervoor zorgen dat dit deel van het gebied beter passeerbaar wordt voor kleinere zoogdieren, insecten, vlinders, etc. In september 2016 zijn de werkzaamheden gestart en nu, een jaar later, is alles ingericht en afgerond. Donderdagmiddag 31 augustus vond de officiële opening plaats.

De inrichting van het gebied vormt onderdeel van het project Uiterwaarden Nederrijn. Dit project wordt uitgevoerd in opdracht van de provincie Utrecht. Rijkswaterstaat is voor de Palmerswaard mede-opdrachtgever voor maatregelen die bijdragen aan de Kaderrichtlijn Water om de waterkwaliteit te verbeteren. Mede dankzij de inzet van Utrechts Landschap, de gemeente Rhenen, gebiedscoöperatie O-gen en andere maatschappelijke organisaties is de Palmerswaard, en de uiterwaard bij de stad Rhenen en Rijnbrug klaar voor de toekomst.

Natuurontwikkeling

De nieuwe inrichting betekent volgens boswachter Hugo Spitzen van Utrechts Landschap winst voor de natuur: 'We hebben het goede behouden en er iets nieuws aan toegevoegd.' In de Palmerswaard is een geul gegraven die aan één kant aantakt aan de Nederrijn, in dit deel van de uiterwaard heeft de rivier veel invloed. De geul fungeert onder meer als paaiplaats voor vissen. Ook het ontsteden van de oevers draagt bij aan een natuurlijker systeem. De zomerkade is hersteld, zodat de poelen aan de noordzijde weinig invloed van de rivier ondervinden, en andere planten en dieren een plek kunnen vinden. De bestaande natuurwaarden, zoals de rivierbeplantingen en de oude kleiputten met hun waardevolle vegetatie zijn zoveel mogelijk behouden. Ten zuiden van Rhenen en nabij de Rijnbrug zijn maatregelen genomen ten behoeve van de verbinding met de Grebbeberg en de Blauwe Kamer. Bij de herinrichting moest rekening worden gehouden met bewoners, zoals de bever. Boswachter Spitzen: 'Het was echt een puzzel om te bepalen hoe we bosjes en plassen konden behouden om die bever een plek te geven. Dit voorjaar hebben we geteld en er zijn twee beverburchten waar jongen op geboren zijn. Dan weet je dat je het goed gedaan hebt.'

Activiteiten.

Vrijdag 22 september thema: burlen van edelherten video + avondwandeling

tijd: van 19:00 uur tot 23:00 uur vertrekpunt: Veenendaal, "De Groenhof" Karel Fabritiusstraat 3, gidsen: Jannie van der Linden, Bert van Leeuwen LET OP: - maximaal 16 personen - auto-excursie - opgeven bij Jannie van der Linden - bij verhindering – afmelden! (0318 – 52 25 83)

Zaterdag 23 september thema: IVN natuurpad "De Holle Boom"

wandeling 7 km tijd: 09:30 uur startplaats: Overberg, Parkeerplaats "Bosrestaurant" (voorheen "De Holle Boom") Dwarsweg 63, gids: Maja Stavleu, Dorthy Reijn LET OP: - opgeven: 06 – 11 16 84 31 of d.reijn@xs4all.nl

Zaterdag 30 september thema: paddenstoelenexcursie

tijd: landgoed Prattenburg duur: van 14:00 uur tot 16:00 uur vertrekpunt: Rhenen (bij Veenendaal) parkeerplaats "Groene Entree Prattenburg", Cuneraweg gidsen: Aly van Eijk, Jannie van der Linden LET OP: - spiegeltje meenemen

Zaterdag 7 oktober thema: paddenstoelenexcursie

tijd: Grebbeberg en Laarsenberg duur: van 14:00 uur tot 16:00 uur vertrekpunt: Rhenen: parkeerplaats Grebbeberg (bij het monument) gidsen: Aly van Eijk, Jannie van der Linden LET OP: - spiegeltje meenemen

Natuurtuin Diddersgoed openingstijden

VEENENDAAL, hoek Ruisseveen/Goudvink (achter de boerderij) parkeren bij Tennisvereniging Veenendaal West Open van 15:00 uur tot 16:00 uur

24 sept. Gerrit van Leeuwen

zon 29 okt. Gerrit van Leeuwen

zon 26 nov. Gerrit van Leeuwen

